

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. De Contractu livellatico

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

tò dabitatur, nec desunt negantes propter exemptionem cleri, quæ iuris divini esse creditur. Communior tamen opinio est, iudicari à domino posse, nō præcisè, quia Constitutio Imperatoris Friderici id permittit, sed quia Pontificum consensus & approbatio accedit, ut pluribus explicat. *Az. c. 19. Zypaus l. 1. de iurisd. eccl. c. 30. Zerola. V. Feudum Layman in defens. iusta c. 4. p. 257.*

6. Controversia de possessorio inter Vasallos, aut Vasallum & dominum, non alium Iudicem, quàm ipsum dominum habet, ad quem iure communi causæ feudales pertinent. *Iul. Clarus q. 90.*

7. Quando feudi dominus vel pares curiæ recusant, vel non possunt iudicare causam de feudo, ad ordinarium loci devolvitur. *Abb. & Az. q. 7.*

8. Si dominus feudi clericus est, & re- nuit iudicari inter Vasallos laicos ad Ecclesiasticum iudicem venietur. *Idem*

9. Si clericus feudo privandus esset, iudicari, & puniri ab ecclesiastico Iudice debet. *Zypaus l. 1. de iurisd. eccl. c. 30. n. 5.*

10. Iudex, ad quem in causa feudali appelleretur, est dominus superior, à quo res concessa est inferiori domino, quamvis hic clericus foret, & ille laicus. Tunc enim inferior iudex licet clericus sit, cognoscit causam feudalem, ut illius competens Iudex, ac proinde superiorem Iudicem habet, ad quem fieri possit appellatio. *V. Osterman. in Synopsi feudali n. 41. Mynsing. Cent. 6. obs. 19. Iul. Clar. q. 66.* Deniq; formam iudicii quod attinet, exceptis, quæ particularia in feudo sunt, ut numerus testium, & sim. non differt ab ea, quæ in aliis materiis iure communi observatur. *Bald. de feudis. §. Præterea. n. 1. Curt.*

par. 7. eod. Iul. Clar. q. 90. Azor c. 19. & 20. Filliut. Tract. 36. c. 10. num. 202. Vivian. in Ration. l. 2. p. 26. Alago in compend. p. 209. Barbos in c. Verum de for. comp. Harimauni Pract. observ. l. 2. observ. 21. & sequ. Melon. st. 6.

§. IV.

De Contractu Livellatico.

I. **T**Am emphyteusis, quàm feudum vulgò vocatur libellus, livellus, & Contractus libellaticus. Item quod in emphyteusin, aut feudum datur, ad libellum dari dicitur. Nomen quod attinet, à libella videtur sumptum, quæ inter alia significat minuti nummi Romani genus. *Cic. l. 4. in Verrem.* Ecquis Volcatio, si sua sponte venisset, unam libellam dedisset libellam pro asse ponit. *Idem ad Atticum l. 7.* Fecit palam te ex libella, me ex terentio, subaudi, hæredem. Hinc libellam seu minutum nummum Gothici scriptores libellum appellarunt, & contractum libellarium, seu libellaticum, quando res aliqua pro modica pensione in perpetuum locatur. *In l. 2. feudor. st. 39. §. 1. libellum facere dicitur, qui modica libella, id est, minuto denariorum aureorum numero seu pretio vendit rem, vel elocat. Az. 111. l. 10. c. 1. de emphyt. §. sed quares. Less. c. 24. Dub. 1. n. 6. Conanus l. 7. c. 12. n. 12.*

II. Contractus libellaticus propriè censetur, quando Emphyteuta, vel feudatarius rem illam seu feudum, quem pro emphyteusi, aut feudo accepit, simili contractu, tertio alicui tradit, faciens quasi Subemphyteusin, & subfeudum. *Negusantius de pign. par. 2. membro 2. n. 51. Less. loc. cit.* Aliqui tamen existimant, esse venditionem quandam, vel locationem perpetuam, quæ fit interveniente Scriptura, & ecclia

instrumento repugnantia scribant. V.gr. cum de venditione sermo est, rem dicant à venditore in perpetuum alienari: cum verò de locatione, scribant integrum venditori esse, rem suam redimere, quo-

ties ipsi collibitum fuerit. Nam libertas illa, & modus redimendi non habet locum in locatione, & conductione, sed Censu, ut ex dictis constat.

TITULUS XI.

De Contractibus adminiculantibus.

ITa vocare lubet conventiones illas, & pacta, quæ plerumque aliis contractibus adduntur, pro illorum completionem, firmitate, aut perfectione. Numero quatuor sunt. *Societas. Fidejussio. Pignus, & Hypotheca.* Quos eodem servato ordine breviter & succinctè quoad fieri potest, explicabimus.

§. I.

De contractu Societatis.

I. Societas, uti hic usurpamus nomen hoc, est *Conventio duorum, aut plurium ad conferendum aliquid in usum vel lucrum commune.* Nec ulla juris necessaria solennitas est, sed solo contrahentium consensu verbis expresso perficitur. *Azor l. 4. Summ. Rubr. 41. Gomez Tom. 2. c. 5. Soto l. 6. quest. 6. art. 1.* Ex qua definitione benè intellecta colligitur, quatuor potissimum conditiones ad Societatem constandam requiri. *Prima* est, ut singuli socii aliquid in commune conferant, pecuniam, industriam, instrumenta, aut simile quid. *Secunda*, ut illud, quod collatum fuerit, continuò cedat in dominium singulorum, ita, ut singuli efficiantur Domini totius sortis partialiter

seu partiali dominio *l. 1. & seq. ff. pro socio Gail. l. 2. obs. 24. n. 9.* Quod etiã dicendū de omnibus illis, quæ socius comparat nomine communi. *Covar. l. 3. Var. c. 19. nu. 1.* dummodò ea intentione conferat, ut sit commune: alioqui non potest aliorum sociorum dominio adjici. *Tertia* conditio est, ut damnum, & lucrum sit commune, quod colligitur ex *l. cit. & sequentibus. C. pro socio. Quarta* ut dividatur lucrum secundum proportionem ejus, quod singuli contulerunt. *l. si non fuerint & l. verum 63. ff. pro socio.* Intellige, nisi aliter expressè fuerit conventum, & onus, quod præter naturam hujus contractus imponitur alteri, justè compensatur. *Mol. D. 411. Tol. l. 5. c. 41. Nav. c. 17. nu. 251. Lessius c. 25. D. 1. Tanner. D. 4. qu. 7. D. 8. Filliut. tract. 38. c. 1.*

II. Societas varia, & multiplex est, sive materiam, & finem, sive alia adjuncta consideres. Ratione materię 1. esse potest omnium bonorum. 2. aliquorum tantum, ut in Matrimonio solet. 3. lucrorum tantum, ut quando hæredum bona indivisa manent. 4. pecunię solius, vel solius industrię, vel utriusque. 5. animalium tantum, vel simul cum industria.

Ratione